L’èxit requerix rigorositat

written by Varios autores y autoras | 4 d'October de 2025

Com el camp educatiu està encara molt confús, posem primer un exemple de salut. Un centre de salut pot considerar molt positiu posar la vacuna contra el COVID en una sala amb parets blaves per ser un color relaxant. Quan ho explique en públic diferenciarà clarament entre l’**evidència científica d’impacte social (ECIS)** i la seua manera de concretar la seua aplicació. No dirà que la vacuna contra el COVID cal posar-la en sales pintades de blau, ni tampoc que l’èxit que aconseguix depén d’en quina sala es posa, sinó de la fórmula exacta de la vacuna, sense mesclar-la amb cap altra cosa. Encara amb major raó, els qui formen o publiquen sobre este tema l’expliquen amb rigorositat, sense fer cap d’eixes mescles.

Una escola pot aplicar una **actuació educativa d’èxit** (AEE) amb la seua concreció en la forma que considere millor per al seu context, com, per exemple, el text que s’utilitza, la metodologia, els temps; sempre amb diàleg entre tota la comunitat educativa fins obtindre el màxim consens possible. Quan explique la seua experiència en públic pot incloure eixa concreció, però només si la distingix (amb la màxima rigorositat) de les ECIS d’eixa AEE. Qualsevol persona que vulga investigar, publicar o formar en les AEE comet una greu falta d’ètica i ciència si no distingix, amb claredat màxima, les ECIS en què es basa cada AEE i les concrecions que es fan en tal o tal altra escola.

Atés l'èxit d'aprenentatges instrumentals i convivència que s'aconseguix amb les AEE i el **projecte Comunitats d'Aprenentatge**, com és lògic, estan rebent atacs dels qui trauen profit propi d'altres projectes que no aconseguixen èxit; els seus atacs i crítiques són fàcilment refutables perquè no tenen resposta davant la pregunta «**quin altre projecte té majors millores de resultats que Comunitats d'Aprenentatge?**» Més mal fan els qui investiguen, publiquen i fan formacions sobre comunitats d'aprenentatge i AEE mesclant-les amb coses que no són ECIS.

En els últims temps, **algunes d'eixes persones** s'oferixen per a fer formacions o venen a les millors comunitats d'aprenentatge a robar les seues millores. Usen les dades que allí obtenen per a objectius diferents als que motiven als seus professionals a treballar intensament. A més, omplin d'eixes mescles (i altres ocurrències pròpies) els seus continguts, perjudicant greument el dret a l'educació de totes les xiquetes i els xiquets.

Els qui formen en el que és una determinada medicina, o una actuació educativa d'èxit, han de fer-ho amb la fórmula exacta establida pels qui la van crear. Per descomptat, tenen dret a crear una medicina diferent o una actuació educativa diferent, però no a posar-li la mateixa etiqueta, amb el mateix nom. Els qui fan eixos enganys els encobrixen amb tota mena d'atacs a les comunitats d'aprenentatge que ho fan bé i, amb especial intensitat, als seus creadors.

Les comunitats d'aprenentatge i les actuacions educatives d'èxit requerixen la màxima rigorositat ètica i científica. Així ho fan cada vegada més escoles, professionals, familiars de tot el món, i el que secunden, cada vegada més, les millors persones i institucions.

Marta Soler, Lena de Botton, Garazi López de Aguileta, Maria Luisa Jaussi, Alfonso Rodríguez, Roseli Rodrigues de Mello, Esther Roca, Rosa Valls, Bea Villarejo, Susana León, María Ángeles Serrano, Mar Joanpere, Roger Campdepadrós, Ana Burgués, Ramón Flecha, Lidia Puigvert.

Imatge: Freepik